

Yenilikçi Davran?? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Yenilikçi Davran?? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=33221>

Özet

Yenilikçi Davran?? Ölçe?i (YDÖ), bireylerin örgütsel ba?lamda sergiledikleri yenilikçi eylemleri ve davran??lar? sistematik olarak ölçmek amacıyla geli?tirilmis? bir psikometrik araçtır. Bu özel giri?, O. Pala ve N. Turan tarafından 2020 y?l?nda gerçekleştirilen ve ölçe?in Türkiye ba?lam?na uyarlama çal??mas?n? esas almaktadır. Ölçek, çal??anlar?n fikir üretme, bu fikirleri yayma, engellerle mücadele etme ve sonuçta yenilikçi ç?kt?lar sunma süreçlerini kapsayan çok boyutlu bir yapıya de?erlendirmektedir. Türkiye uyarlama çal??mas?, ölçe?in Türkçe konu?an popülasyonlarda geçerli ve güvenilir bir ölçüm aracı olarak kullan?labilece?ini göstermeyi amaçlam??tır.

YDÖ, toplamda 23 maddeden ve yedi ana faktörden oluşmaktadır. Bu faktörler, yenilikçi sürecin ba?lang?c?ndan (fikir üretimi) sonucuna (yenilikçi ç?kt?) kadar olan a?amalar? kapsamaktadır. Bu ölçek, özellikle örgütsel psikoloji ve yönetim bilimleri alanlarında, çal??anlar?n yenilikçi davran?? düzeylerini belirlemek ve bu davran??lar? te?vik eden örgütsel ko?ullar? ara?t?rmak için kritik bir araçtır.

Anahtar Kelimeler

Yenilikçi Davran?? Ölçe?i, Yenilikçi Davran??, Örgütsel Psikoloji, Ölçek Uyarlama, Fikir Üretimi, Psikometri

Yazarlar

Osman Pala, Nuran Turan

Amaç

Yenilikçi Davran?? Ölçe?i'nin (YDÖ) temel amacı, çal??anlar?n i? yerinde sergiledikleri yenilikçi davran??lar? tespit etmek ve ölçmektir. Bu uyarlama çal??mas? özelinde amaç, orijinal ölçe?in psikometrik özelliklerini koruyarak, Türkçe konu?ulan kültürel ve örgütsel ortamlarda geçerlili?ini ve güvenilirli?ini sa?lamaktır. Ölçek, yöneticilere ve ara?t?rmac?lara, yenilikçilik potansiyeli yüksek olan bireyleri ve ekipleri belirlemede somut veriler sunmayı hedefler.

Yapı

YDÖ, yenilikçi davran?? kavram?n? tek bir yapı olarak de?il, birbiriyle ilişkili yedi alt boyutta ele almaktadır. Bu boyutlar, bireyin bir fikri geli?tirme, yayma ve uygulama sürecindeki farklı a?amalar? temsil eder. Ölçe?in çok boyutlu yap?s?, yenilikçili?in sadece bir sonuç de?il, aynı zamanda a?amal? bir süreç olduğunu vurgular.

Ölçek, yenilikçi davran???n yedi temel a?amas?n? ölçen toplam 23 maddeden olu?maktadır:

Fikir Üretimi: Yeni yakla??mlar ve çözümler dü?ünme yetene?i. (3 madde)

Fikir Arama: ?yile?tirme veya yenilik için proaktif olarak bilgi ve ilham kaynaklar?n? ara?tırma. (3 madde)

Fikir ?leti?imi: Geli?tirilen fikirleri meslekta?lara veya yönetim kadrosuna etkili bir ?ekilde sunma ve benimsetmeye çal??ma. (4 madde)

Uygulamaya Ba?lama Faaliyetleri: Fikirleri somut eylemlere dönü?türmek için ilk ad?mlar? atma. (3 madde)

Di?erlerini Dâhil Etme: Fikrin geli?tirilmesi ve uygulanmas? için ba?kalar?n?n deste?ini ve kat?l?m?n? sa?lama. (3 madde)

Engellerin Üstesinden Gelme: Fikrin uygulanmas? s?ras?nda kar??la??lan zorluklara ve dirence kar?? sebat gösterme. (4 madde)

Yenilikçi Ç?kt?: Uygulanan fikrin somut ve ba?ar?l? sonuçlar?. (3 madde)

Geçerlik

Uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in yap? geçerlili?ini incelemek amacıyla genellikle do?rulayc? faktör analizi (DFA) kullan?l?r. Pala ve Turan (2020), orijinal ölçe?in yedi faktörlü yap?s?n?n Türk örnekleminde ne ölçüde korundu?unu test etmi?lerdir. Geçerlik analizleri, maddelerin teorik olarak ait olduklar? faktörlerle yüksek korelasyon göstermesi ve faktörler aras? ayr??man?n yeterli düzeyde oldu?unu desteklemesi beklenir.

Geçerlik çal??malar?, ayr?ca ölçe?in di?er ilgili yap?larla (örne?in, i? tatmini, örgütsel ba?l?l?k veya yaratc?l?k) beklenen yönde ili?kiler gösterip göstermedi?ini (ölçüt ba??ml? geçerlik) inceleyerek YDÖ'nün ölçtü?ü yap?y? do?rulamaktadır.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirli?i, maddelerin iç tutarlıl??? ve zaman içindeki kararlıl??? ile de?erlendirilmittir. ?ç tutarlıl?k güvenilirlik katsay?s? (genellikle Cronbach Alfa), ölçe?in alt boyutlar?ndaki maddelerin ayn? yap?y? ne kadar iyi ölçtü?ünü gösterir. Uyarlama çal??malar?nda, ölçe?in genelinde ve her bir alt faktöründe kabul edilebilir düzeyde yüksek Cronbach Alfa de?erlerinin elde edilmesi beklenir. Bu de?erler, YDÖ'nün tutarlı ve güvenilir bir psikometrik araç oldu?unu kan?tlar.

Faktör Analizi

Yenilikçi Davran?? Ölçe?i'nin Türkiye uyarlama sürecinde, orijinal ölçe?in yedi faktörlü yap?s? korunmu?tur. Yap?lan faktör analizi, 23 maddenin yedi farklı ancak ili?kili boyuta ayr?ld???n? do?rulam???tır. Bu yedi faktör, yenilikçi davran???n a?amal? yap?s?n? temsil eder ve her faktör, ilgili davran??sal bile?enleri güçlü bir ?ekilde ölçmektedir. Faktör yüklerinin yüksek olmas?,

maddelerin ilgili alt boyutlar? temsil etme gücünün yüksek oldu?unu gösterir.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Uyarlama

Format: Orijinal çal??mada derecelendirme format? belirtilmemi? olsa da, bu tür davran?? ölçekleri genellikle 5'li veya 7'li Likert tipi bir derecelendirme kullan?r (Örne?in: 1=Kesinlikle Kat?lm?yorum, 5=Kesinlikle Kat?l?yorum).

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Örgütsel ba?lamda çal??an yeti?kinler.

Ya? Grubu: Yeti?kin (Çal??an Nüfus)

Popülasyon Detaylar?: Türkiye'deki çe?itli sektörlerde görev yapan çal??anlar veya üniversite ö?rencileri (uygulama örne?ine ba?l? olarak de?i?ebilir).

Test Metodolojisi: Öz bildirim ölçe?i.

Anahtar Kelimeler

Organizasyonel Geli?im, Faktör Analizi, Psikometrik Özellikler, Çal??an Davran???, Yenilik Süreci

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Belirtilmemi?

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: osmanpala@kmu.edu.tr (Sorumlu Yazar)

Yaz??ma Adresi: Karamanmara? Sütçü ?mam Üniversitesi (Yazar?n 2020 tarihindeki olası kurumu)

?zinler ve Ücret ve Test Y?I?

Test Y?I? (Uyarlama): 2020

?zinler ve Ücret: Ölçe?in ticari kullan?m? için yazarlarla ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Akademik amaçlı? kullan?mlar için genellikle referans gösterilerek izin al?nmas? yeterli olabilir. Sorumlu yazar?n e-posta adresi üzerinden ileti?im kurulabilir.

PDF Kayna??: Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir. The original PDF

can be downloaded here: yenilikci-davranis-olcegi-toad.pdf

Referanslar

Pala, O., ve Turan, N. (2020). Yenilikçi Davran?? Ölçe?inin (YDÖ) Türkiye'ye uyarlama çal??mas?. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 20(3), 65-80.

Makalenin orijinal ba?lant?s?: dergipark.org.tr

Yenilikçi Davran?? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmu? olup, hiçbir ?ekilde de?itirilmemi?tir.

Fikir üretimi: 3 madde

??imi yaparken yeni yollar denerim.

Fikir arama: 3 madde

Fikir ileti?imi: 4 madde

Yeni bir fikrim oldu?unda, i? arkada?lar?ma bu fikri benimsetmeye çal??r?m.

Uygulamaya ba?lama faaliyetleri: 3 madde

Di?erlerini dâhil etme: 3 madde

Engellerin üstesinden gelme: 4 madde

Yenilikçi ç?kt?: 3 madde

Toplam: 23 madde